

ZGODNJA DANICA

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za čertert leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za čertert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVI.

V Ljubljani, 19. prosinca 1883.

List 3.

Odperto pismo ubozih duš v vicah.

(Nekaj za predpust.)

Te verstice naj bi romale do vsih čč. gg. pridigarjev, ki bodo letos o tridnevnicu, to je, o 40urini pobožnosti zadnje tri pustne dneve imeli ogovore; dalje do vsih pobožnih vernikov, ki bodo te dneve prejeli zakramente ss. pokore in presv. Rešnjega Telesa; in poslednjič do vseh, ki bodo taiste dni vsaj obiskali cerkve iz namena, da bi počastili presv. Rešnje Telo.

Prepoštovani gg. pridigarji! Miloserčni verniki, usmiljeni sobratje in sestre v Kristusu!

Vam vsem je dobro znano po svetopisemskih besedah, koliko moramo terpeti mé uboge duše tu v tem kraju polnem britkosti, v tem bolečem očiševanju, da izplačujemo ojstri Božji pravici svoje dolgove, katerih v življenju poravnati nismo mogle. Znano Vam je pa tudi, kako nič si me same ne moremo pomagati, — kako močno in obilno pa nam Vi s prejemanjem zakramentov sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, z zadobljenimi odpustki, s pobožnimi molitvami, s prošnjami in zdihljeji pomagati zamorete. Vsi, katerim Vam je dana vsaki trenutek še zlata prilika, da zamorete zajemati pri viru milosti Božje, in prositi za nas, vzemite si to globoko k sercu, in ne pozabite nas, ki se nahajamo in zdihujemo v senci zapušenosti. Zlasti o bližnji tridnevnicu zadnjih pustnih dni, ko v nasprotju z norijami, nespametnostmi in razuzdanostmi posvetnih ljudi usmiljena in ljubijoča Mati sv. katoliška Cerkev odpre svoje bogate zaklade vsem onim, ki se jih poslužiti hočejo: zlasti te dni se spominjajte v keršauski ljubezni na nas Vi, katerim govori naše pismo. Čč. gg. pridigarji! iz globočine svoje žalosti Vas premilo prosimo: ne pozabite! o ne pozabite v svojih ogovorih nas ubozih terpečih sirót v temni naši ječi, toplo nas priporočujte, da naj verniki obilno prosijo in molijo za nas! Svesti si bodite, da bodo Vaše besede hladivna rosa na spečenine naše. — In Vi, predragi naši sobratje in sestre, ki boste prejemale zakramente ss. pokore in presv. Rešnjega Telesa, ter dobivali ss. odpustke: lepo, o lepo in sprelepo prosimo tudi Vas, darujte jih nam ubogim sirotnim dušam v prid! — Pa tudi vsaki, ki bo le obiskal o tridnevnicu kako cerkev, kjer bo izpostavljeno v po-

češenje presveto Rešnje Telo, naj pade pred Njim na kolena, in naj pošlje kake zdihljeje iz svojega serca gori do prestola milosti Božje, da se nas usmili. — da ohladi, pogasi strahoviti ogenj, ki nas žgè, ter da se nam skoraj odpró vrata naše prehode ječe!

Prosimo pa slednjič tudi še vse, kateri boste brali to naše pisno, v nemajte tudi še druge, ki zanj-ga po „Danici“ zvedili ne bodo, da naj se nas usmilijo, in goreče za nas molijo. Vso Vašo ljubezen hočemo Vam vsem zvesto poverniti s tem, da kadar očišene in osrečene pridemo v sveti raj večne luči, tam neprenehoma za Vas prosile bodemo, da Vas Bog ne pusti priti v ta prehudi in tako žalostni kraj očiševanja, ali da Vam vsaj prikrajša čas Vašega terpljenja, in Vam po smerti kmalo dodelí iti skoz svitle rajske vrata v presrečni kraj večnega nebeškega veselja. Še enkrat toraj lepo in sprelepo prosimo: usmilite se, in ne pozabite nas!

V imenu duš v vicah nekdo, ki bi rad vse duše naenkrat rešil iz vic, ko bi bilo v njegovi moči.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov keršćanstva. III.

(Dalje.)

5. Sv. Kazimir.

d) Kazimir je bil zvest častivec Matere Božje. Z neomejeno sinovsko ljubeznijo Jo je ljubil; drugače Je ni imenoval, kakor svojo preljubo Mater; kaj rad je pri vsaki priliki govoril o Njeni vzvišeni slavi, o Njenih prednostih in o Njeni mogočni priprošnji; vedno si je prizadeval Njene čednosti posnemati. Še zdaj, ko je že preteklo 400 lét, imamo pred očmi ginljiv dokaz njegove detinske ljubezni do Matere Božje: prelepo pesem Marijino, ki se v latinskem izvorniku tako-le začinja: „Omni die dic Mariae mea laudes anima“. Pesem ta je v latinskem jeziku silno lepo zložena. — zdaj bi rekli klasično, in ima 60 precej dolžih kitic. Kako krasno in vsestransko opeva visokost Marijine slave, kako priserčno zopet in zopet vnema samega sebe, naj vendar njegova duša iz vse moči časti in slavi nebeško Mater, in kako zaupljivo Jo prosi, naj ga varuje tu na zemlji

pred sleherno hudobijo, naj mu sprosi vse kerščanske čednosti, naj ga priporoči Svojemu božjemu Sinu, da ne bo pogubljen, ampak sprejet v rajsko veselje, in kakor za-se prosi slednjič tudi za vse druge, kateri z veseljem obhajajo Njene praznike in Njena dela: vse to se ne dá v nobenem jeziku tako lepo na kratko povedati, kakor je on sam zložil v latinskem jeziku!

To pesem je silno rad imel; bila mu je neprecenljiv zaklad. Vsak dan jo je molil ali prepeval pred Marijino podobo; in še celó to je prosil, naj položijo po njegovi smerti prepis te pesmi z njim v grob. In glejte, čez 120 lét odprejo njegov grob in najdejo nestrohljeno njegovo deviško truplo, pa tudi nestrohljeno Marijino pesem njemu pod glavo, čeravno je bil prostor, kjer je ležal, jako vlažen.

Da boste videli, kakšnih darov zlasti je sv. Kazimir vsak dan prosil Mater Božjo, naj postavim tu vsaj nekatere kitice iz njegove tolikanj mu drage pesmice:

1.	2.
Vsak dan spevaj, Razodevaj, Duša, hvalo Materi; Serčno vdano In svčano Nje preslavljaj prednosti.	Priporoči Me in zroči Jezusovi milosti, Da me braui In ohrani V sredi vsih nevarnosti.
3.	4.
To želelo, Kopernelo Serce moje je in bo: Rane sceli In dodeli Dušno mi lepoto vso:	Da priljuden In spodbuden, Trezen, čist, pobožen bom, Krotek, priden In previden Služim si nebeški dom;
5.	6.
V Božji vedi In besedi Dobro vterjen, podučen; V strahu Božjem In z orožjem Svetih vaj bom preskerbljen.	Prosi za me, Da me vzame Jezus v večni raj; Ti me reši, Da ne treši Sin me v ognja strašni kraj!

Za čednost in nedolžnost tacega častivca Marijnega se pač ni bilo bati; kajti od nekdej je Marija premo-gočna bramba kerstne nedolžnosti. V neki Marijini knjigi se bere, da se bogoljubnost lahko presodi po češenji do Marije, kakor se gorkota meri na toplomer ali termometer: čem bolj je serce Mariji vdano, tem bogoljubniše je tudi sicer; če pa začne ljubezen do Marije ugasovati v sercu, pojemala bo tudi bogoljubnost sploh.

e) Le še en pripomoček naj v kratkem omenim, kateri je poleg družih že naštetih zdatno pripomogel, da je naš ljubljani Poljak ostal vsikdar zvest kerstni oblubi.

Kazimir je živel spokorno, on ni mehkužil svojega telesa. Čeravno v kraljevi palači, je vendar jako ostro živel in mnogoverstno zatajeval samega sebe. Ker je bil kot kraljevič primoran se lepše oblačiti, nadomestil si je s tem, da je pod kneško obleko nosil drugo ostro in spokorno oblačilo. Spal je zraven rahle postelje na terdih tleh. Cerkveno poste je zvesto spolnoval in tudi prostovoljno se postil ter celó v boleznih ni maral za olajšanje, rekoč, da ondi, kjer druga zdravila ne pomagajo, tudi mesne jedi čudežev ne delajo. Večkrat je po noči vstajal ali pa v prav zgodnjih urah, da je molil in v cerkev šel; če so bile cerkvene vrata še zaperte, je pred pragom na merzlih tléh klečal in globoko prikloujen pobožno molil. Nakladal si je po okolnostih še družih pokoril.

Kazimir je dobro vedel, da naj lepši biser kerstno

nedolžnosti je sveta čistost, ktera ima pa tudi naj več nevarnost in naj hujših sovražnikov, zlasti v mladih letih. Da bi si ta neprecenljivi biser še bolj zagotovil, je po resnem prevdanku in vsestranskem premislilu storil obljubo vednega devištva. In to obljubo je zvesto spolnoval do svoje srečne smerti. Prelepa je njegova beseda in vredna, da si jo vsakdo globoko v spomin, v serce vtisne, ktero je pri neki priliki izrekel: „Raji hočem umreti, kakor pa čistost zgubiti!“ —

Še cno plemenito čertico iz njegovega izglednega življenja naj pristavim. Leta 1471 so se bili Ogri spuntali zoper svojega kralja Matija in so poslali poslance do poljskega kralja, da bi njegovega sina Kazimira za kralja dobili. Kazimir je bil takrat 13 lét star in bi se bil naj raji ponujani kroni kar naravnost odrekel. Toda očetova volja je, da naj jo sprejme ter ga pošlje z vojsko na Ogersko. Sin uboga. Ker je pa bilo potovanje zamudno, si je med tem kralj Matija spet bolj serca Ogrov pridobil ter pride z veliko vojsko Kazimiru nasproti. Ko kraljevič Kazimir to zvé in je tudi slišal, da so papež Sikst IV se izrekli za Matija, začne preserčno prositi očeta, naj mu dovolijo, da se verne domú. Oče mu dovoli, čeravno nerad. Kazimir se nemudoma z vojske poverne ter izreče pomeuljive besede: „Ni mi mar krona, ki je s kervjo podložnikov pokropljena in pridobljena.“ Stanovitno se je tudi ubranil, ko so mu še v drugič ponujali krono ogersko. Njegovo plemenito serce ni hlepelo po svetuih častéh in pozemeljskih kronah, v mislih mu je bila le neminljiva nebeška krona. Da bi si to zagotovil, je zadnjih 12 let svojega življenja le v to obračal, da je z dobrimi deli spopolnil in doveršil svoje dušno zveličanje, za ktero se je tako zvesto in slavno prizadeval od prve mladosti. — Umerl je v Vilni 4. marca 1484.

Ena za Pust,

ali:

vojska med „zastonjskim“ in „za-denarskim“. *)

Undan se je na tem mestu eden gospodov močno poganjal za „zastonj“. (Gl. „Dan.“ l. 49 in 50.) Rekel je, da ta „zastonj“ je božček, preveč obrekovan, krivo sojen, počernjen; jaz pa sem malo terde glave in neče se mi ta „zastonj“ tako popolnoma prikupiti. Zastonj, pravijo, se še mačke ne švigajo. Zdi se mi, da včasi je ta „božček“ kakor ktera tistih sedem lačnih kráv egiptovskega Jožefa, ki so še debele in tolste pojedle. Zato bi merševemu „zastonju“ rad nasproti postavil kaj bolj moškega, kar ima kaj cvénka, rekel bi: ne le kar „zastonj“, ampak „za denar“! Pa se nikar prehitro ne pohujšajte: če bo pretesno, bom že tudi kaj odjenjal. Zakaj pa se „za denar“ poganjam? Ali ni to lakomnost? ... Le počasi; brez denara bi še Tombole nocoj ne bilo!

„Za denar“ namreč se dobi tablica, in za tablico lahko „činkvin“, če ne morebiti celó še „tombola“, in imaš kaj domú nesti, kacega „miklavža“, „parkeljna“ itd. Jaz sem bil že pri neki Tomboli dobil nož, vilice, žljico, — s tem se dá jesti; se vé, da bi bilo tudi to „zastonj“, ako bi ne bilo nič v skledi. Pa še več.

„Za denar“ — za šestico na mesec — se lahko zapišeš v katoliško družbo, in dobiš bukev, da jih komaj domú neseš, — pa še pravico k Tomboli hoditi, in marsikaj družega; duhovne dobrote so še več.

*) Besedica pri Tomboli v katoliški družbi v nedeljo po ss. treh Kraljih.

„Za denar“ se lahko vdeležiš pri Vincencijevi družbi. Denar, ki ga ji izročiš, si ona prizadeva le vrednim revežem podeliti, ker natanko pozveduje, predno komu kaj dá, in ne daje denarjev v roke, ampak moke, kave in sploh kaj živeža. Ne bom ti našteval velikih duhovnih dobrót, ki si jih s tem sam sebi nakloniš.

„Za denar“ — za dva soldka na mesec — postaneš deležnik pri lepem djanji sv. Detinstva. Za to dobiš prelepo podobico, svetinjo, več prav mičnih in koristnih bukvic, posebno za otročiče in mladino, — tudi odraseni jih ne morejo iz roke djati, ko jih začno prebirati, dokler niso prečitane vse bukvice. Pa to je še le majhna reč; naj boljše je to, da iz malih soldkov narastejo znatni zneski, s katerimi se na tisoče in stotisoče od paganov zaverženih otročičev reši in kersti, in kateri ostanejo pri življenji, se lepo keršansko izrejšajo. S tem ti postaneš misijonar, če tudi se iz mesta ali dežele naše nikamor nič ne ganeš.

Tacih prilik, da „za denar“ moreš veliko dobrega storiti, je brez števila, pa omenil ti bom le še eno samo. Ne mara, že sam ugibaš, kaj da mislim? „Za denar“ namreč, ako ga puhneš v blagajnico študentovske kuhinje, pripomoreš h kosilu ali k večerji potrebnemu šolarju ali študentu. Vsake kvatre se za take dobrotnike enkrat sv. maša opravi in mladenči sami vsak dan zanje molijo, čez kaj lét pa, ko boš morebiti že na unem svetu, ti utegnejo še ko mašniki ali v družih poštenih stanovih iz vic pomagati.

Pa bodi si tega dosti, naj ne poreče kdo, da denar preveč hvalim. Vém, kaj bi mi gospod „zastonjčar“ rekel na vse to, ako bi imel besedo; toda k sreči jo nočaj jaz imam. Rekel bi mi: „za denar“ se dobí tudi šnopsa — in vsled tega pivce telebne v blato, dobí „za denar“ in za šnops debelih bunk in s črnimi rogmí pozno domú krevsá, če ne obleži na ulicah, ali pa ga celó mertud zadene, da nagle in neprevidene smerti konec stori, kar se je že večkrat pripetilo. — „Za denar“, bi rekel moj gospod „zastonjčar“, se zijaki in bedaki napijejo, skrešejo, velikrat pobijajo do mertvih udarcev, utegnejo sploh tako grozne reči počenjati, da jih gonijo zvezane, vkleknjene v ječe, pred sodnije, ter je kateri celó k smerti obsojen vsled tega, kar se je tudi že zgodilo.

Jaz temu priterdim in iz cele duše želím, da bi naši ljudje šnopsu slovó dali, opustili pijančevanje in ostudno ponočevanje ter ne delali nikoli več tolike sramote naši deželi, pa še vse strašnejši dušne škode. Obžalujem pa, da se take grozovitosti včasí zgodijo tudi „zastonj“, brez prešnjega pijančevanja itd. Še tudi bi hotel prašati: kdo je boljši poštenjak — tisti, ki neče delati, ki po ulicah capudrá, „zastonj“ iše denara dobiti, da ga potlej zažganjká; ali pa človek pridnih rók, ki si z delom in trudom beca prisluži, ga sebi v potrebe obrača, pa tudi v druge lepe namene, kakor sem poprej omenil?

Da se pa ne skregam z gospodom „zastonjskim“, ker bila sva dozda velika prijatla; zato bodi rečeno: tudi on ima prav od svoje strauí, toliko bolj, ker vém, da mi ne bo denara do čistega v nič djal, kajti sam sem že velikrat skusil, kolik revež je človek, če njegov žep „lačno jetiko“ dobí.

Poboljšal se bom pa še bolj, povedal in pojasnil vam, da denar, ki že mora biti, ima sicer svojo dobro in koristno stran, je pa tudi lahko naj večí malopridnež, živi in ukoženi Iškarjot, če ga napak obračaš ali če ga vse preveč imaš... Nobena dežela nima toliko zlata, srebra in demantov, kakor Amerika. Na Peruvanskem v Ameriki svoje dni ni noben vojak več služiti hotel, ako ni dobival polnih mavh denara. (Bila je neki vojšina radovoljna.) Španjoli, ki so bili prvi tje dospeli, so vlačili toliko zlata iz Amerike na Španjsko, da nihče

ni več delati hotel. Kmetje so zapašali plug in polje, rokodelci svoje delavuice in hiteli so v Ameriko si zlatá nabirat. Španjsko je prihajalo zapašeno, poljedelstvo se je opušalo, dežela je prihajala pusta, žene in otroci so stradali, in govorilo se je že, da bi bilo za deželo morebiti bolje, ako bi nikoli ne bili našli Amerike.

Vidite tedaj, kaj stori preveč denara! Povedal vam bom pa še tudi, kako denar človeka oslepí, omami in ogluší. Marsiktereга tako iz uma spravi, da misli, nedelja je ponedeljek, ter gre, štacuno odpre in v nedeljo blago prodaja, ali dela kot čevljar, krojač, zidar, hodi tergovat itd. Tudi ga ogluší, da ne sliši, kadar o svetih dnevih zvoní k sv. maši, rajši dela blapčevske opravilja, v pisarnici sedí itd. Denar je tudi to že storil, da je berač dolge leta beračil kakor bi bil naj večí siromak; po smerti pa so pri njem dobili velik kup krajcarjev, grošev, dvajsetíc, bankovcev in enacih kebrov.

(Konec sledí.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (*Bosanski duhovski imenik in ondotne cerkvene razmere.*) Prav posebno veselje nam je napravila kaj lična knjižica „Imenik klera i župah nadbiskupije vrhbosanske i biskupije banjalučke za godinu 1883“. Poslal nam je lepo delce dober prijatelj iz Sarajeva. Serčna hvala! To je prvi imenik, ki smo ga videli v slovanskem jeziku; ima tudi toliko znamenitega v sebi, da ne kaže precej iz roke ga djati, temuč treba ga je prerahljati in povedati slovanskim čitateljem, kar v njem dobimo mičnega in koristnega. Bosna nova in za vsacega občutnega Slovenca zanimiva, zdi se, razgrinja se nam pred očmi, ko ta imenik pregledujemo.

Na čelu kot vvod ima imenik encikliko sv. Očeta od l. 1881 z napisom: „Uspostava hierarhije v Bosni i Hercegovini“, to je: „Zopetno povzdignjenje ali vstanovljenje cerkvene vlade v Bosni in Hercegovini“. V predgovoru k okrožnici je omenjeno, kako se ljubezen Njih Svetosti razgrinja tudi nad Bosno in Hercegovino ter želé ondotne zadeve bolje vravnati in vterditi. K tej želji sv. Očeta je pritegnila dobrota premilostnega cesarja Frančiška Jožefa I, čigar vlada, vravnovaje mnogotere razmere v deželah zasedenih l. 1878, je poskerbela vrediti tudi zadeve katoliške Cerkve. Vsled tega so nastali dogovori med sv. Stolom in cesarsko vlado, ki so se doveršili z dogovorom podpisanim mesca julija 1881. Vsled tega dogovora se je imela v teh deželah zopet vstanoviti cerkvena hierarhija, kateri na čelu bode nadškof Verhbosanski s sedežem v Sarajevu, ter bode zdaj ondi osnoval tudi kapitel. Temu nadškofijstvu podružene bodo škofije: Banjalučka, Duvnanjska (Mostarska) in Trebinjska.

Vzpostavo te cerkvene vlade so razglasili sv. Oče v dan ss. Cirila in Metoda s slovesnim pismom od 5. julija 1881. To pismo zdaj verhbosanski nadškof v prevodu razglasuje po „Imeniku“ z željo, katero so sv. Oče o tisti priliki izrekli: „da se med narodi slovanskimi, kateri ljubijo luč, po zagovoru njihovih nebeških zavetnikov Vera Kristusova vse bolj razširja, in da sétev zvelečanja kakor iz rodovitne zemlje, po pomoči milosti Božje, bogato raste in se razcveta“. V imeniku nasleduje okrožnica papeževa, in dalje so v imeniku naznanjeni veliki cerkveni dostojniki:

Namestnik Kristusov, naslednik Petrov, poglavar sv. Cerkve: Leon XIII.

Namestnik papežev za Avstro-Ogersko: prevzviš. in presvitli g. Serafin Vanutelli, nadškof Nicenski.

V cerkveni pokrajini Bosanski in Hercegovinski nadškof-metropolit: presvetli in prečastni gosp. Jožef Stadler. Podruženi škofje: presvetli in prečast. oče Paškal Bukonjić za Mostar; — Banjaluka je še prazna in namestnik je za zdaj metropolit sam; — za Trebinjsko prazno je namestnik dubrovaški škof Matej Vodopić. — Pervostolni kapitel ima za zdaj 3 kanonike, ki so pp. nn. gg.: Jož. Bežić (vicarius generalis), dr. Andr. Jagatić in dr. Ant. Jeglič.

(Dalje sledi.)

Iz Gorice, 14. prosinca. (Posvečevanje novega škofa.)
Danes, v nedeljo sladkega imena Jezusovega, imeli smo v naši stolni cerkvi častljivo in ginljivo cerkveno slovesnost. Posvečeni namreč so bili novoizvoljeni poreško-puljski škof mil. g. dr. Alojzij Matija Zorn. Ob devetih stopijo prevz. in prem. g. nadškof z novoposvečencem v cerkev; njma sta sledila mil. g. dr. Ivan Nep. Glavina, škof teržaško-koperski, in mil. g. dr. Fr. Anijan Feretić, škof kerški (Veglia); takrat zadoni s kora veličastni „Ecce sacerdos magnus“, kterege je nalašč za to priložnost vglasbil tukajšnji pevovodja C. Tako vsi škofje — med č. duhovščino in bogoslovci, kateri so bili po obeh stranéh, gredó proti Najsvetejšemu, kjer vsi molijo. Potem se je pričela sv. maša. Pela se je Mozartova maša z orkestro, ktera je bila ta dan zelo pomnóžena, ter zelo močna. Potem sledijo med sv. mašo: polaganje rok na glavo novoposvečenca od vsih treh škofov; nadalje darovanje 2 svéc, 2 hlebov kruha, 2 sodčekov vina, ktera darila novoposvečeni škof v roke dá prevz. gosp. nadškofu kot dar. Posvečevalec blagoslovijo med sv. mašo tudi škofovo palico, mitro, perstan in rokovice. In tako novoposvečenca, opravljenega v škofovski ornat, intronizirajo na sredi velikega altarja na sedež, kjer so bili poprej nadškof. Konečno novoposvečeni škof (med tem ko se nadškofu vedno bolj približuje) trikrat zapoje: „Ad multos annos!“ (Na mnoga leta); potem se mu zahvali, ga poljubi, kakor tudi oba navzoča škofa. Zelo ginljivo je bilo, ko so novi škof bili intronizirani in so prevz. g. nadkof stali zraven njih, starček 86leten poleg svojega najmlajšega škofa. Kako ginljivo mora biti za nadškofa, ko vidijo pred seboj 3 škofe, vse v najboljših letih in ktere vse so sami posvetili. Blezo je malo takih metropolitov, kateri bi toliko časa vladali (28. leto), in kateri bi bili toliko škofov posvetili, kakor naš prevz. nadškof dr. Andrej Golmajer. Pa kako krepko so se držali pri vsem opravilu cele 3 ure.

Bog ohrani mnoga leta novega poreško-puljskega škofa! Mnogo težav se jim je naložilo s to novo častjó na ramena, pa Bog jih bode podpiral. Malo ima škofija duhovnov, a še manjši ji je naraščaj; kajti v tukajšnjem središnjem semenišču ima le 4 bogoslovce; dobrotljivi Bog bode tudi v tem obziru podpiral novega škofa, da bodo vzgledni mladeniči pristopali v duhovski stan ter si vinograd zbrali v tej mali škofiji. Kakor se čuje, bode vmeščenje novega škofa v Poreču še le 4. sušca; do tačas ostanejo mil. g. škof tu v Gorici.

Za rektorja v semenišču je izvoljen veleučeni mons. Štefan Kocijančić; toda le začasno, ker se je zaradi starosti na vso moč branil prevzeti to čast.

Pri slovesnosti je bil navzoč tudi cesarski namestnik baron Depretis in mnogo drugih odličnih gospodov. Duhovščine je bilo mnogo iz raznih škofij, ljudstva vse natlačeno, posebno po galerijah.

Poreški škofiji iz serca čestitamo, da je dobila tako hitro in takega pastirja, kateri je bil pravi biser v vencu goriških duhovnov.

Iz Gradca. Ker sem v prešnjem pisanji nehoté do brnja prišel, naj še nekatere besede o tem opomnim. Današnji čas ima neko bolezen, ki se razodeva v tem, da ljudje

preveč pišejo in preveč beró. Ko bi pač hoteli enkrat zbrati vso tisto pamet, ki jo imenujemo zdravo pamet, in se potem, kadar hočejo kaj brati in še bolj kadar hočejo kaj pisati, vselej prašati: Ali je to potrebno? Kaj mi to koristi? Ali je vredno, da se to bere? — Kako malo tiskanega bi obstalo pred to sodbo. Pomislimo le, koliko nepotrebnege, nespametnega nam prinašajo časopisi! Ali mi ne priterdi vsak nepristranski presojevalec, da se več kot polovica stvari piše, samo da se piše, samo da se napolnijo nenasiťljivi predali v časopisu. Človek pa, ki si šteje v sramoto, ne prečitati vseh najnovejših izdelkov, čita in ubija dragi čas s puhlimi rečmi. Mundus vult decipi, in goljufa se strašno. Ko bi imeli Slovenci to previdnost, da bi ne želeli čitati vsega od kraja, če je za rabo ali ne; podpirali bi dobre, vterjeno poštene liste, in tudi kadar hočejo pisati za potrebne, dobre liste, bi se morali vselej prašati: „Ali je potrebno“, ali pa: „Je li toliko vredno, da se smé natisniti?“ Koliko bolj je treba staviti si pri čitanji ta prašanja pri takih listih, ki polnijo svoje predale s škodljivimi izdelki. Serčno želim naši „Danici“ za novo leto mnogo pisateljev, da naj olajšujejo delo vredniku in delajo list vedno bolj potreben in ga vedno z novim življenjem napolnujejo. Čudno bi bilo, ako bi cerkveni služabniki svoj cerkveni list zanemarjali? Dopisniki bi včasih lahko bolj na kratko opravili. Mnogo kratkih dopisov! (Se vé, da tudi to „cum grano salis“, kajti: „brevis esse laboro: obscurus fio“, in važne dogodbe bolj stalen vtis napravijo, ako jih še le nekaka priprava čitatelju razgerne.) Ko se bode zopet kaj nabralo, Vam zopet kaj pošljem. (Prosimo. Vr.) Veselo novo leto in obilo svetlobe „Danici“.

Iz Adrijanopola, 29. grudna 1882. (Misijonske in šolske poročila.) Vsako leto pošljamo poročila o tem, kar je naš misijon zamogel storiti, v teh razmerah, v ktere nas je božja previdnost postavila. S tem hočemo tudi po nekoliko spolniti svojo dolžnost do dobrotnikov, kateri naš misijon s sv. gorečnostjo podpirajo.

Naša šolska naprava ima: početno šolo s štirimi oddelki; gimnazijo s šestimi razredi, in semenišče, v katerem so se lansko leto sedmerim poslušavcem razlagali bogoslovski nauki. Med letom imeli smo 79 notranjih, 60 zunanjih učencev in 14 semenišnikov, katerih mlajši hodijo v gimnazijo.

Med 150 učenci, katerih je 107 stopilo v višji razrede, jih je 58 dobilo darilo, 14 pa pohvalne pisma.

Devetega julija smo končali šolsko leto s tem, da so se slovesno razdelila darila. Pri tej priliki so učenci obilno zbrane poslušavce razveseljevali z godbo in dobrim petjem, ter z moralično-verskimi predstavami.

Razun katoliškega tukajšnjega duhovstva in gg. konzulov zunanjih držav bile so pričujoče tudi naslednje visoke osebe: Nj. visokost Kadri-paša, glavni poglavar te provincije; nj. ekscelencja Vassa Effendi, poglavar Adrijanopolski in poglavarjev namestnik; oba učena moža in prijatelja šolam; pričujoč je bil tudi vojaški poveljnik divizijski general Vexel-paša z mnogimi drugimi generali in turškimi velikaši.

Med slovesnostjo pregledovali so zelo pazljivo latinske, nemške, francoske in bulgarske sostavke učencev in izdelke iz matematike, zemljepisne karte in risarije, in vse so zelo hvalili. Visokost Kadri-paša je nekaj dni po tej slavnosti v družbi več generalov in drugih gostov o naši šoli tako-le rekel: „Glejte, kako daleč je nekaj redovnih duhovnikov dospelo v vzgoji mladine vsled delavnosti in darežljivosti.“ Pritoževal se je tudi zoper počasni napredek turških šol priméroma z našimi, akoravno imajo več sredstev memo nas. Tega ne poročamo zato, da bi se s tem hvalili, temuč da razveselimo naše

dobrotnike z dokazom, da niso brezkoristni njihovi darovi, temuč so vidno pripomogli, da je naša odgojilnica dospela k takemu vspehu.

V prejšnjih poročilih smo že omenjali, koliko duhovnikov je že odgojil naš misijon, in da je mnogo naših učencev že nastavljenih za vradnike v vzhodnji Rumeiliji in pa v kneževini bulgarski. Opomnimo naj le to, da imajo one, ki so dalj ali manj časa bili v naši napravi, zmirom rajše, in da jih vlada rajše sprejmlje, kakor razkolnike, ker se jim smé več zaupati. Tako so višji vradniki sami govorili. Tudi se o dobri priliki pokažejo katoličane, in ne bojé se očitno za take spoznavati. V Harmaliji, nekem malem mestu ob cesti iz Adrianopla v Filipopol, kjer stanuje več naših prešnjih učencev, je nekdo na očitnem vertu enega teh imenoval „gerka“ (to je, razkolnika). Ta pa je glasno in odločno odgovoril: „Gospod, vedite, da nisem „gerk“, ampak katoličan“; to je bilo vsem pričujoči v spodbudo. In vendar je ta mladeneč hodil pri nas le samo v začetno šolo. Fanatizem Bulgarov, ki ima za nas le sovraštvo in zaničevanje, je sedaj po nekoliko zatert.

Razun opravila v šoli imeli smo med letom večkrat misijone v Toposlarju, Saselkevi-u, Dorovklji, Rajadžiku, v Malko-Ternovem, Elaguinu in Pokrovanu. V tej zadnji vasi je bila le polovica prebivalcev katoliška. Pred nekaj mesci pa smo tudi drugi del sprejeli v naročje sv. Cerkve in tako ima sedaj Pokrovan dve cerkvi. Čast. gospod Peter Markov, naš učenec in poznejši gonec gerškega kolegija v Rimu, je dogotovil to spreobrnjenje. Prebivalci pokrovanski so večidel oglarji, revni in priprosti ljudje; zato je bolj delala milost božja. Naj bo nasleduje v dokaz njihove stanovitnosti v veri. Ob času zadnje vojske se je mnogo rodovin te vasi izselilo v kneževino bulgarsko, blizo s'avne Plevne. V eni teh družin je bila stara žena na smertni postelji. Prišel je razkolniški duhovnik, da bi ji podal ss. zakramente; žena pa se je branila, rekoč: „Jaz sem se v svoji veri spovedala našemu katoliškemu duhovnu in to mi za zdaj zadostuje; ne morem in nočem iz tvojih rok prejeti sv. zakramentov, in ako bom umerla, želim, da me moji soverniki pokopljejo, ne pa ti.“

Tudi v družih krajih, kot v Akbonarji, Elagvinu, Rajadžiku in Dorovklji smemo zabeležiti precejšno množenje katolikov. (Konec nasl.)

Iz Amerike. Perham, 12. grudna 1882. — Rudečkasta „Danica“ je tudi nas tukaj v daljni Ameriki razveselila; tudi mi novoizvoljenemu kanoniku priserčno vošimo srečo in duhovno zadovoljenje; *) in pri tej priložnosti tudi veselo novo leto 1883, naj bi nas razveselilo s svojim prihodom in podarilo mir Gospodov našim dušam.

Znabiti, da Te bo veselilo kaj slišati z naše severne Minnesote in posebno v zadevah naših indijanskih misijonov.

Enajstega junija, drugo nedeljo po Binkoštih, je bila slovesno posvečena nova cerkev na Beli zemlji (White-Earth) po preč. opatu Alešu Edelbrocku, in naš preč. škof Rupert Seidenbuš so 215 Indijanov podelili sveto birmo, kakor je bilo poletí v „Wandererju“ bolj obširno popisano. Na Beli zemlji je lep indijanski misijon in več kot 100 odraslih Indijanov je bilo letos tam keršenih. Gospod Nace Tomazin je tam popred prav goreče delal in veliko Indijanov pridobil za sveto vero; sedaj, ko se spreobrnjenja Indijanov množijo, so pa pred tremi leti oo. benediktinskega reda ta misijon prevzeli; toraj se je gospod Nace Tomazin zamogel prese-

liti na Red-lake (Rudeče jezero), kjer je pred kakimi 30 leti naš prečastiti rojak Lovrenc Lavtizar pri obiskovanji bolnikov zmerznil, že blizo brega. Tam stoji zdaj lesena cerkva srednje velikosti, in je ob nedeljah precej napolnovana od katoliških Indijanov. Divjaki ob Rudečem jezeru so resnobni in veroljubni. Ob času prečastitega misijonarja Lovr. Lavtizarja je bilo le nekoliko Pol-indijanov katoliških, pozneje so jih preč. g. ranjki Fr. Pirc nekaj kerstili; potem sem jih tudi jaz vsakikrat pri popotvanji kakih dvajset v vinograd Gospodov pripravil, dokler niso preč. g. Nace Tomazin prevzeli tega misijona, kjer sedaj z velikim vspehom delajo za spreobrnjenje Indijanov.

Sv. birmo so preč. g. škof Rupert tam delili to jesen, drugo nedeljo oktobra, tam ob Rudečem jezeru. Hoteli so, da naj jih jaz tje spremljam, ker so mi pota bolj znane in indijansko obnašanje umevam. Prišli so toraj prečastiti g. vladika že v ponedeljek do mojega zdanjega štacijona v Perham, da sva v torek zjutraj ob petih že od tod odrinila proti Detroit-u, in od ondod popoldne prideva na White-Earth (Belo zemljo), kjer prečastiti gospod Alojzij, benediktinec, in dve Sestri iz benediktinskega reda, opravljajo sv. misijon med Indijani.

Tukaj po Ameriki sedanji čas imamo veči del pri glavniših misijonih redovne Sestre, nune, ki otroke podučujejo ne le samo v šolskih tvarinah, temuč tudi v lepem keršanskem življenji.

V sredo jutro odrineva z White-Earth-a, misijonske štacije, proti Rudečemu jezeru. Pot pelje skoz presek smrečja okoli osemdeset angleških milj daleč med Belo zemljo in Rudečim jezerom. Les je večidel smreka, jelša in bor, semtertje se pa tudi najde veliko cukrovega drevja, javorja, lipe in hrasta. Poleti to pot prav malo rabijo, toraj je zeló zapušena in nevarna. Kupci le po zimí svoje reči prekupujejo in prevažajo, kadar saní dobro gredó. Letos, postavim, smo začeli saní tukaj pri nas rabiti že o začetku novembra, in zdaj imamo snega za čevelj na debelo, in kjer ga je veter zamedel, tudi 6 do 8 čevljev. Posebnega mraza še nismo imeli do zdaj, razun 6. in 7. decembra, ko je živo srebro bilo zamerzlo, se sterdilo.

V sredo-večer toraj se pripeljeva s preč. g. škofom na našega voznika dom, precej trudna in pretreseana zaradi nevarne in nepopravljene poti. Naš voznik je imel vprežena dva konja, pa težak in močen kmečki voz, na katerem so se toraj prečastiti škof mógli voziti, ker kočija bi po takih potih ne mogla obstati, bi se polomila. V četrtek zjutraj sem v nekoliko obširniši sobi na mizi napravil altar, na katerem sva s škofom maševala, potem zajuterkovala in naprej odrinila. Opoldne smo obstali pri potoku Hay-creek (travni potok); tam sta bila konjiča napasena, ogenj prižgan, čaj in kava napravljena, nekaj kuhanega mesa in kruha smo sabo imeli, in tako smo južinali pod milim nebom; voz je bil nam poslužil za mizo. Zvečer ni bilo hiše v gojzdu, imeli smo pa platnen šotor, ki so ga nam razpeli Indijani, in s škofom sva v tem šotorji prenočila. Noči v oktobru so nekako merzle, najbolj prestrašil pa nas je bil vihar, ki je zbučal okoli polnoči, pa blisk, tresk in dež s točo namešan nas močil in preganjal. Drugi dan, petek, je bil sicer vseskozi deževen; ker smo pa z dežniki in protidežnim suknom bili prevideni, smo ukljub nevarnih in slabih potov vendar proti večeru prišli srečno do Rudečega jezera, kjer je nas gospod Nace Tomazin prav prijazno sprejel, in nam bil gorko sobico pripravil. Druzega posebnega ni bil mogel pripraviti, ker misijon tam je prav v revnem stanu. Gospod Tomazin je meni bil popred pisal, da naj saj kaj mesa, kruha, riža in družih potrebnih reči sabo pripeljem, da bo zamogel prečastitemu g. škofu postreči, ker ob Rudečem jezeru se dru-

*) Prav serčna zahvala, bratovski pozdrav, veselo novo leto tudi predragim našim bratom po Ameriki! Vr.

zega ne dobí, kakor kar Indijani pridelajo: nekoliko krompirja in včasih tudi kaj turšice, če je mraz ne poškoduje predno je zrela. Tudi včasih zamorejo kaj rib naloviti. Druzih reči se tam gori dobiti ne more. Ko misijonar več lét prebiva med Indijani, se jih privadi, in Indijani, ko vidijo, da je misijonar njih dobrotnik, ga spoštujejo kakor očeta, in posebno kadar misijonar vidi, da njegov trud ima vspeh, ga tudi veseli delati v tem delu vinograda Gospodovega.

Tudi takaj ob Rudečem jezeru so Indijani prav vneti za sveto vero. Gospod Nace Tomazin jih je veliko kerstil te tri leta, od kar je tam gori. Bilo jih je 122 birmovanih 8. in 9. oktobra, večidel odraslih. Posebno je veselilo Indijane prečastitega škofa videti in se z njimi pogovarjati. Poglavarji indijanski so se bili večkrat zbrali in se posvetovali s škofom. Perva prošnja je bila, naj jim škof zagotovijo, da bo vedno med njimi misijonar in da bodo imeli katoliško cerkev. To kaže, da je ubogim divjakom resnica, ko sv. vero sprejmejo, da jo hočejo tudi ohraniti in po nji živeti. Veči del njih katoliškega škofa še nikoli ni videlo; toraj so bili prav veseli in zadovoljni, ko so bili birmovani v pričo lepih cerkvenih slovesnost, in ko jim je bila beseda Božja razlagana o birmi, sv. veri in o pravem keršanskem življenji.

V ponedeljek po opravljenih svetih mašah okoli poldne so se preč. škof zopet vračali. Indijani so na dano znamenje vsi pokleknili, da škofov blagoslov prejmejo in se z gosp. Tomazinom slovesno od škofa poslové. Vračaje se smo imeli enake prigodbe po potu, kakor ko smo tje popotovali. Kako so res te pota sterme in okorne se lahko s tega-le previdi. Gospod Tomazin mi je bil pisal, naj mu kakih 10 šip seboj pripeljem, in ko smo bili tje prišli, ni bila ne ena več cela; zdrobile so se bile vse na majhne kosce. Pa pri vsih teh neprilikah in dogodbah vendar človeka veseli, da se Božje kraljestvo tudi tukaj med divjaki tako blagoslovljeno razširja in napreduje. Z Bogom!

Jožef Buh, misijonar.

Slovesen obred pri blagoslovljevanji sob zvečer pred ss. tremi Kralji.

Stara navada je, da se po samostanih in tudi po družih hišah zvečer pred ss. tremi Kralji sobe blagoslavljajo. Po samostanih se to godí z veliko večerno slovesnostjo. Ob določenem času (ob šestih zvečer) pridejo (v Ljubljani) mašnik in dva asistenta pred véliki oltar in zapojó „Magnificat“; pevci na kornu nadaljujejo. Po odpetem „Magnificatu“ zapojeta asistenta pri oltarji: „Reges Tharsis et insulae munera offerent. Alleluja.“ Pevci na kornu odgovoré: „Reges Arabum et Saba dona adducent. Alleluja.“ Potem mašnik: „Kyrie eleison.“ Pevci: „Christe eleison. Kyrie eleison.“ Mašnik: „Pater noster.“ „Dominus vobiscum.“ Pevci: „Et cum spiritu.“ Mašnik: „Oremus“, in odpoje molitev tega praznika: „Deus, qui hodierna die“ itd. Nazadnje „Benedicamus Domino“. Resp.: „Deo gratias“.

Potem gredó mašnik in asistenta na pevski kor, dalje v sobo predstojnikovo, in zverstoma po vsih družih sobah, v katerih se imenovani obred poje ali moli. Pevci pa spremljajo mašnika in asistenta po vsih sobah in prepevajo sledečo staro pa veličastno pesem:

Dal Déte nam je Betlehem —
Tega leta;
Vesél je ves Jeruzalem!

Toraj srečo zdaj vošimo,
Vsi Marijo počastimo
S presladko radostjo.
Kristus Kralj, mi Te slavimo
Z veselo pesmijo!

Iz jaslic gleda sem na nas,
Ki gospoduje večni čas.
Toraj srečo itd. (Gl. 1. kitico. *)

Vol, osel tam okrog
Spozná, da Détek ta je Bog.

Glej, malo mleka ga živí,
Ki sam vesoljni svét redí.

Z Device rojen je le-tá,
Katera móža ne pozná.

Prišél on z naše je kerví,
Pa ránil kače strup ga ní.

Po mesu ves je nam enak,
Po grehu čisto nič ni ták;

Da storil vboge nas ljudi
Bogú podobne, sebi bí,

Iz milosti je nam poslan:
O hvaljen bod' božični dan!

Prišél po Devi si v naš rod;
Prehvaljen bodi, o Gospod!

Trobenta, struna, orgelj glas
Preslavljaj Ježčka vsaki čas!

Tri Kralje zvezda pripeljá
Tjè, kjer je revna štalica.

Možjé le-ti iz Jutra so,
Daríla Ježčku nesejo.

Vsi k Detetu pristopijo,
Za Kralja ga pozdravijo.

Kadila, mire in zlatá
Sabejcev vsaki dar mu dá.

Z nebés povelje pride zdaj:
„K Herodu ne hodít' nazaj!“

Ko ta ukaz zaslišijo,
Molitev berž opravijo.

Nihčè ne vpraša: kam šel bom?
Vsi vernejo na svoj se dom.

Divjá brezbožni že Herod,
Prašaje: Dete kje je? kod?

Zdaj jéza kralju se zbudí:
Preлива se nedolžna kri.

Se sliši mater bridki jók, —
Po Betlehemu vsem je stók.

V Egipet Jožef že hití,
Ko angelj béžati velí.

Le Jezusček se zdrav otmè,
Ko druge meč poseka vse.

Bogú naj slavo vsi pojó,
Ker zdaj je vse dopolnjeno.

Na duši blagor, na telés'
Dodéli nam, Gospod z nebés!

Ti blagoslôvi nas, Gospod!
Ohrani zdrave nas pavsod.

*) Pevstva se pri vsakem odstavku.

Iz Tvoje blage milosti
Naj zemlja bogat sad rodi.

Napolni svet živin'ce, tic,
Govéd prav tolstih in ovčic.

Od nas odverni vsako zlo,
Le dóbro v delež nam naj bo.

In ko pritiska zadnji čas,
O sladki Ježček, smil' se nas!

Nebeško radost nam dajaj
Od vekomaj do vekomaj!

O hvaljen bodi večni Bog
Nam Trojedini krog in krog!

Zdaj pa zahvala Večnemu,
Zahvala Vsedobrotnemu!

V. Kralji s Tarza in otokov daróv nesó. Aleluja!

Odg. Kralji z Arabije in Sabe mu daril darujejo.
Aleluja!

Razgled po svetu.

Cerkvena svoboda na Ruskem Čudne so pota božje vodbe s sv. Cerkvijo. Ob času, ko so skoro vse vlade katoliških narodov sovražne Cerkvi in papežu, je pa Cerkev v naj večem razkolnem cesarstvu, na Ruskem, zadobila svobodo, — in mogočna pruska ji zaviduje, da jo je v spravi z Rimom prehitela. Katoliška Cerkev je po pogodbi z Rimom rešena okovov, ki so jo oklepali poslednjih dvajset lét. Tako je ruska vlada pa tudi za-se dobila v katoličanstvu čversti jéz proti prehudim rudeč-karskim in nihilistiškim početjem, samo da Rusija tudi vse spolnuje, kar je obetala. Pač bi se tudi po družih deželah vse drugač godilo vladavcem in narodom, ako bi bile ostale verne papežu in Cerkvi.

Ako bi bil Gambetta, stavši na čelu francoski de-želi, zvest svoji sv. Cerkvi, bi bil gotovo še zdaj mogo-čen in zmagoslaven; ali strahotna osoda: njegov zoper Boga in Cerkev začeti boj je v njegovih naj boljših letih presekala roka zanikarne ženske. Kolika sramota za novega preošabnega Holoferna! „Strahotna osoda!“ je boje Gambetta klical na smertni postelji.

Francosko. Framasoni imajo še vedno polno kome-dij s truhobo svojega Gambetta. Poprej so se nezmérno prizadjali, da bi njegovo truplo v Parizu ostalo, zdaj pa ko so ga v Nico odpeljali, zopet hočejo, naj bi ga v Pariz nazaj spravili! Ali imajo ti ljudje le iskrico zdrave pameti? Ako bi jaz ne veroval v prihodnje življenje, bi moje lastno in družih truplo po smerti imelo tako malo cene, kakor koža in kosti kake mertve živali. Vsi na-rodni so trupla svojih mertvih le zato cenili in spoštovali, ker so verovali, da na unem svetu dalje živé. Mnogi pogani so jim zato še v grobe živeža dajali. Kako pa ti brezverci imajo toliko skerb za gnjilo truplo, v čegar dušo ne verujejo, to je res čudno. Zato je strahota le videti človeka, kateri v svojo lastno neumerjočnost ne veruje; to je pošast od človeka!

Vračanje v Egipt. Pod tem naslovom Ratisbon (v svojem letniku: „Jeruzalem“, snopič za mesec gruden 1882) naznanja marsikterih mičnih, pa tudi učnih dogodb. Tako n. pr. so „Sijonske hčere“ bile primorane zapu-stiti svoje odgojišče v Ramli egiptovski in bežati k svo-jim tovaršicam v Jeruzalem in v Smirno, da odidejo naj večim nevarnostim od strani hudodelnikov. Ko so pa Angleži urno vojsko doveršili, se je Egipt zopet pričel

obljudovati. Tudi Sijonske hčere, ki so bile pribežale v samostan svojih tovaršic, v „Ekce-Homo“ v Jeruzalemu, so se vernile v Egipt, in Ratisbon poterja, da so svojo lepo napravo v Ramli našle brez naj manjšega poško-dovanja (intact), in to Ratisbon imenuje „zares čudežno obvarovanje sredi vsih razdjanih posestev na okrog“. K sreči je ta hiša Naše Gospé Sijonske nekaj tednov služila za prebivanje prevzviš. vojvodu Connaught-u, ter njegovim častnikom in oddelku kraljeve straže. Ratisbon jim daje to-le lepo spričevanje: „Mora se reči v čast angleškim vojakom, da so spoštljivo prizanašali vsemu, kar je bilo v redovniškem samostanu; niso odbili nobe-nega križa (kakor pa surovi francoski framasoni na Francoskem!), ne zdrobili kake štatve Marije Device; kapela je bila obvarovana vsakterega oskrunjenja, vse je bilo najdeno na svojem prostoru: po omarah družine in sakristije se ni pogrešala nobena stvar, in takó celó do predalov gojenk, ki so priče poštenja in doveršenega reda (discipline) angleške vojaščine.“ (To pohvalo naj bi zvedile vse vojne vesoljnega svetá in posnemale v vojskah.)

Č. g. Dupuis, duhovni pastir Sijonskih hčér v Ramli, se je zarad bolehnosti še le kacih štirinajst dni pozneje vrnil na svoje mesto. Na poti iz Jeruzalema proti Jafi se mu je voz zvernil in je sam padel; ni se poškodoval, pa v Jafi je spazil, da je zgubil pismovnico s pismi in papirji z denarno ceno. Terpel je pogumno svojo zgubo in ni več mislil ua to; kacih šest tednov pozneje pa ubožen zamurec zgubljeno pismovnico prinese v samo-stan „Ekce-Homo“. V svoje veliko začudenje, pravi Ra-tisbon, smo v nji našli pisma in denarne papirje. „Slava toraj poštemu zamurcu!“ Tudi je pohvalil francoskega konzula, da je prav očetovsko dobroto skazoval za ome-njene osebe na njihovem begu.

Koliko gledišč je pogorelo v enem stoletji? Nek list „za zavarovanje“ kaže sledeči pregled: Do leta 1879 našteje 252 pogorišč v glediščih. Srednji obstanek enega gledišča je 22 lét. Izmed navedenih 252 jih je 5 pogo-relo še preden so se odperle, 70 jih je terpelo po 5 lét, 38 jih ni doseglo 10. leta, 45 ne dvajsetega, 27 ne tri-desetega, 12 ne štiridesetega, 20 ne petdesetega, 17 ne šestdesetega, 7 samo jih je stalo 80 lét, 8 jih je pre-stalo eno stoletje in samo 3 še več. Dvakrat zapored jih je pogorelo 37, 8 in sicer največih po trikrat, 4 so čutile po štirkrat grozovitost ognja, in narodno gledišče v Washingtonu je pogorelo petkrat.

Tudi število nesrečnih v teh pogoriščih se nahaja v dotičnem poročilu u. pr.:

Leta 1772 v Amsterdamu	18 oseb,
„ 1778 v Saragossi	137,
„ 1781 v Parizu	21,
„ 1781 v Nantesu	7,
„ 1794 v Capo d' Istriji (Kopru)	1000,
„ 1811 v Richmondu	78,
„ 1836 v Petrogradu	800,
„ 1838 v Ankoni	2,
„ 1845 v Kantonu ranjenih	1700, mertvih 1670,
„ 1846 v Quebecu	200,
„ 1847 v Karlsruhe ranjenih	200, mertvih 63,
„ 1853 v Moskvi	11,
„ 1857 v Livornu ranjenih	200, mertvih 100,
„ 1872 v Tsin Tsin-u ranjenih	600,
„ 1876 v Brooklin-u	283,
„ 1877 v Montpellier-u	400,
„ 1877 v Filadelfiji ranjenih	16, mertvih 13.

Temu poštevu pa še niso privzeta pogorišča zadnjih 4 lét. Pa ravno v zadnjem času, zlasti lansko in pred-lansko leto so bile take nesreče še najbolj pogostne in primeroma naj grozovitiše. V živem spominu je še požar

Ringtheatra, v Nici, v Rouen-u itd. Glediščina posloplja so pogostoma postale satanove gostilnice, — ogenj in druge šibe ima pa le še vedno nebeški Oče v rokah!

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

22. prosinca. Ss. Vincencij in Anastazij mm. — 23. Poročenje Marije D. — 24. S. Timotej. — 25. Spreobrnjenje s. Pavla. — 26. S. Polikarp. — 27. S. Janez Zlatoust. — 28. Seksagezima ali druga predpepelnična nedelja. S. Pavlin, Oglejski patr.

V molitev priporočeni:

Že dalj časa bolan duhovni pastir prav iskreno priporočen za zdravje, ako je Božja volja. — Pijanosti vdan mož za spreobrnjenje. — Bolna oseba za pomoč. — Oseba za spreobrnjenje. — Na nogi bolna gospodičina se priproča v molitev, da bi ji Bog na prošnjo Naše ljube Gospé presv. Serca še dal ljubo zdravje. — Bolan duhoven za zdravje, če je Božja volja. — Bolna oseba za zdravje.

Pomočki k modrosti.

(Iz Pregovorov III.)

16. pros. Moj sin, ne pozabi moje postave, in tvoje serce naj ohrani moje zapovedi; zakaj dolgo življenje, dobre leta in pokoj ti bodo prinesle.

17. Usmiljenje in resnica naj te ne zapustite; na vrat si ji obesi, in na table svojega serca si ji zapiši (vedno imej pred očmi dobrotljivost in pravičnost in globoko v serce si ju vtisni): in našel boš milost in prijaznost pri Bogu in pri ljudéh.

18. Zaupaj v Gospoda iz vsega svojega serca, in ne zanašaj se na svojo razumnost.

19. Na vsih svojih potih misli v njega (Gospoda), in on bo tvoje stopinje vodil.

20. Ne bodi sam pri sebi moder; Boga se boj, in hudega se vari.

21. Časti Gospoda s svojim premoženjem...

22. Tepenja Gospodovega, moj sin, ne otresuj od sebe; in naj ti ne upada serce, kadar te on strahuje; zakaj kogar Gospod ljubi, ga tepe, in ima nad njim dopadajenje, kakor oče nad sinom.

23. Blagor človeku, kateri modrost ljubi, in ima obilno razumnosti. Nje pridobitev je boljši, kakor kupčija s srebrom, njen sad boljši, kakor naj boljši in naj čistejši zlato.

24. Ona (modrost) je dražji, kakor vse bogastvo, in kar koli si kdo želi, se ne more z njo primérjati.

25. Dolgo življenje je v njeni (modrostini) desnici, in v njeni levici bogastvo in čast. (To je, modrost še tudi časne dobrote z obema rokama — z vso obilnostjo — deli.)

26. Njene (modrostine) pota so lepe pota, in mirne vse njene steze.

27. Drevo življenja je njim, kateri jo (modrost) sprejmejo, in kdor jo obderži (kdor je stanovit v modrosti), je srečen.

28. Moj sin, naj ne zgine to spred tvojih oči, ohrani postavo in dober svet, in tvoja duša bo življenje imela, in tvoje govorjenje bo prijetno.

Listek za raznoterosti.

Katoliška družba v Ljubljani obhaja 24. t. m. o 1/7 zvečer občni zbor, h kateremu vljudno vabi svoje društvénike.

Cerkvena milost. Občespoštovani rodbini Levičnikov in Globočnikov v Železnikih ste od sv. Očeta Leona XIII odlikovani s podeljenjem popolnega odpustka in papeževga blagoslova za smertno uro do 3. rodú. Res lepa milost!

Velika starost. V Grand-River-u v Kanadi, kakor piše „Hlas“ ameriškanski, je nedavno umerla Ana Gilvray iz Škotskega, goreča, katolikinja, stara 121 lét.

Tém je že preveč te svobode. Svet hoče včasih vediti, da na svetu je ni svobodnejše dežele, kakor je Švica. In v tej deželi je boje 10.000 züriških občanov velikemu svetu izročilo prošnjo: naj se zopet vstanoví tepenje z leskovico in obešanje hudobnežev.

Tirjanje v grudni. „Če mi v osmih duéh ne plačate, vas moram tožiti.“ „Kaj, v osmih dnéh? Pomislite vendar, kako so ti dnevi kratki!“

Za novo leto Hčerka v neki napravi je materi pisala in prosila, naj ji pošlje kako ogledalo. Mati, modra žena, ji pošlje tri ogledala: prvo, pravo zerkalo s podpisom: „Taka si;“ — drugo, mertvaško glavo, z napisom: „Taka boš;“ tretje, podobo brezmadežnega spočetja Marije D., z napisom: „Taka bodi!“ Poslednji dve ogledali naj bote priporočeni za novo leto tudi Slovencem, posebno pa lahkomišljenim in nepremišljenim obojega spola.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Č. g. Jan. Tavčar 2 gl. 40 kr. — Č. g. župnik Št. Šranc 1 gl. — Č. g. župnik Matija Absec 2 gl. 60 kr. — Č. g. župnik Fr. Jarc 1 gl. — M. G. 50 kr.

Za družbo sv. Vincencija: M. G. 50 kr.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Č. g. Jan. Tavčar 1 gl. — Neimenovana dobitnica 1 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Neimenovana 80 kr. — Gospodičina pl. Gandinova 5 gl. — Iz Mirne 11 gl. — Neimenovana 45 kr.

Za sv. Očeta: Č. g. Jan. Tavčar 2 gl.

Za afriškanski misijon: Franca Lovšin 1 gl.

Za naj potrebniši misijone: Č. g. Jan. Tavčar 3 gl. — M. G. 50 kr.

Za sv. Detinstvo: Č. g. Jan. Tavčar 2 gl. — Ne-
ktere gospé 1 gl. 40 kr. — M. G. 50 kr. — Č. g. župnik Fr. Jarc 5 gl. — P. B. V. 5 gl. (Op. Zadnjič je bilo to po zmoti pod napisom: „Za Pariško brat.“ Vr.) — Č. g. Ant. Kukelj 1 gl. — Č. g. kat. Anton Keržič 20 gl. — Gospodičina Kristina Bernard 5 gl. 58 kr. — Č. g. Blaž Petrič, župnik v Blagovici, 7 gl. — Polona Hrovat 1 gl. — Marija Franc 1 gl. — Neža Burkhard 24 kr. — Franca Lovšiu 48 kr. — Neimenovana 1 gl. — Helena Nagode 72 kr. — Iz Kranja po Kancil. Mesner 60 gl. od deležnikov.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. Jak. Kr. na Tr.: Naročnina izroč. založništvu. — G. Ferd. L—k: Listnico oddali založništvu. — G. Ant. Sv. v Kamniku: Pomoto naznanili založn. in se bo popravilo. — Gg. Mat. Abs. in Jan. Tavč.: Naročnino oddali pri založn.